

Ingezonden Berichten.

Nederlandsch Genootschap
voor
Landbouwwetenschap.

Wageningen, April 1943.

EEN STUDIEKRING VOOR PHAENOLOGIE. ¹⁾

De Phaenologie (verschijnselleer) houdt zich bezig met het bestudeeren van het verband tusschen de organische natuurverschijnselen en de weersomstandigheden. Sedert op 8 Mei 1921 op initiatief van Dr H. Bos de Nederl. Phaen. Ver. werd opgericht heeft deze jonge wetenschap vooral ook in land- en tuinbouwkringen meer en meer de aandacht getrokken, in den allerlaatsten tijd vooral in verband met ziekten en plagen van cultuurgewassen ter bepaling van het juiste tijdstip van uftvoering van maatregelen ter bestrijding en voorkoming, een verband, waarop ondergeteekende reeds in de LandbouwwEEK van 1930 in een voordracht, getiteld „De beteekenis der phaenologie voor de bestrijding van plantenziekten en schadelijke dieren” met behulp van verscheidene voorbeelden de aandacht heeft gevestigd. Ook aan andere Landbouwweken heeft de Nederl. Phaenologische Vereeniging door het organiseren van dagen met verschillende voordrachten op phaenologisch gebied krachtig medegewerkt. Bovendien heeft zij lijsten samengesteld, waarop door een groot aantal over het geheele land verspreide waarnemers de data van ontluiken en verdere ontwikkeling van verschillende planten jaar op jaar werden aangeteekend. Verder heeft zij gedurende verscheiden jaren verslagen van de phaenologische waarnemingen van hare leden en van haar ruim 250 waarnemers over planten, vogels en insecten samengesteld, welke verslagen in het Landbouwkundig Tijdschrift zijn gepubliceerd. In 1932 heeft zij bij den Senaat der Landbouw Hoogeschool met klem van redenen de wenschelijkheid betoogd van het instellen van een lectoraat, beter nog van een Instituut voor Phaenologie aan die school, op welke wenschelijkheid in de boven gememoreerde voordracht was gewezen. In het afgelopen jaar nog heeft de Vereeniging een krachtigen stoot gegeven aan de systematische bestudeering van den invloed van het weer op de ontwikkeling van verschillende bloembollen. Zij heeft in 1931 krachtig medegewerkt aan de uitgave in ons land door de firma firma Martinus Nijhoff van een internationaal phaenologisch tijdschrift, de „Acta phaenologica”, welk tijdschrift, niettegenstaande het vooral in het buitenland veel belangstelling vond, ten gevolge van allerlei omstandigheden helaas slechts enkele jaren heeft kunnen verschijnen. Uit een en ander blijkt wel, dat het particuliere initiatief, in dit geval belichaamd in de Nederl. Phaen. Vereeniging, zeer nuttig werk heeft verricht. Ook de Overheid is thans, na reeds ongeveer 20 jaar geleden de „Commissie voor Landbouwecologie” te hebben ingesteld (in welke commissie, die echter weinig of niet naar buiten is opgetreden en zich hoofdzakelijk aan adviesgevend en bestudeerend werk heeft gewijd, de Voorzitter der Phaenologische Vereeniging steeds zitting heeft gehad), gelukkig doordrongen geraakt van de wenschelijkheid de phaenologie ook in ons land, zooals dit reeds in tal van andere landen sedert verscheidene jaren geschiedt, tot een onderwerp van directe staatszorg te maken. Een begin van uitvoering is daaraan gegeven door de aanstelling in Januari van dit jaar, zulks mede op krachtig aandringen van de Ned. Phaen. Ver., van een wetenschappelijk gevormd assistent aan het Nederl. Meteorologisch Instituut te de Bilt, speciaal belast met de bestudeering der phaenologie en meteorologie in verband met den landbouw.

Daarmede is echter geenszins een einde gekomen aan de taak, die de Vereeniging vrijwillig op zich genomen heeft, integendeel zijn daardoor veel wijdere vooruitzichten geopend, daar nu een blijvend centraal punt is verkregen, waar de waarnemingen, volgens nader uit te werken plannen te verrichten, vastgelegd en verwerkt kunnen

¹⁾ Deze circulaire werd op 30 Mei door de redactie ontvangen. Te laat dus voor het Juni-nummer van ons tijdschrift. Red.

worden, iets wat tot nu toe slechts door enthousiaste meest op biologisch- of landbouwwetenschappelijk gebied werkzame amateur-phaenologen kon gescheiden, voor zoover hun tijd dat toeliet.

De Nederl. Phaenologische Vereeniging telt echter slechts een halfhonderd leden, waardoor zij finantiëel onmachtig is werk op eenigszins groote schaal te verrichten. Pogingen tot uitbreiding van het ledental stuiten op het bij velen bestaande bezwaar om in dezen tijd nieuwe lasten op zich te nemen door toe te treden tot nog weer een vereeniging meer dan die, waarvan zij reeds lid zijn, terwijl anderen van oordeel in zijn, dat de Phaenologische Vereeniging zich te weinig op land- en tuinbouwgebied beweegt en een eenigszins dilettantistisch karakter draagt. Hoewel dat oordeel in zijn algemeenheid zeker niet juist is, moet er toch rekening mede worden gehouden. Dit inziende, heeft de Vereeniging ter wille van de goede zaak aan het Nederlandsch Genootschap voor Landbouwwetenschap het verzoek gericht in aansluiting aan de reeds bestaande kringen voor de Geschiedenis van den Landbouw en voor Proeftechniek een

Studiekring voor Phaenologie

te stichten, waarin de Nederl. Phaenologische Vereeniging zal opgaan en dus als het ware daarin zal worden omgezet.

Door deze stichting zal bereikt worden, dat de vele leden van het Genootschap, bij wie belangstelling voor de jonge phaenologische wetenschap bestaat, op gemakkelijke en weinig kostbare wijze die belangstelling in daadwerkelijken steun en medewerking aan het phaenologisch onderzoek kunnen omzetten. Het groote voordeel daarvan is, dat bij voldoende toetreding van leden tot den kring deze de thans vanwege de Phaenologische Vereeniging reeds loopende waarnemingen op veel krachtiger wijze zal kunnen voortzetten dan voor de finantiëel zeer zwakke vereeniging mogelijk is en nieuwe daaraan toe zal kunnen voegen (men denke b.v. slechts aan de paddenstoelen, de hydrobiologie en het mikroklimaat), terwijl bovendien publicaties vanwege den Kring steeds in het Landbouwkundig Tijdschrift, dat als officieel orgaan zal dienen, kunnen worden opgenomen.

Officieel moet zulk een afdeling van het Genootschap op een algemeene ledenvergadering worden ingesteld, maar dit is geen reden om niet reeds onmiddellijk met de voorbereiding en bij slagen daarvan met de werkzaamheden te beginnen. Er behoeft niet aan getwijfeld te worden of het Bestuur van het Genootschap zal de plannen uit alle macht steunen en de ledenvergadering zal een desbetreffend voorstel zeker met algemeene stemmen aannemen.

Daarom verzoekt ondergeëekende, voorzitter der Nederl. Phaenologische Vereeniging, alle belangstellenden, al of niet lid van het Nederl. Genootschap voor Landbouwwetenschap, zich zoo spoedig mogelijk bij hem te willen opgeven. In Mei kan dan reeds zekerheid verkregen zijn of er voldoende belangstelling bestaat, waarna dan in de eerste helft van Juni de oprichtingsvergadering te Utrecht zal worden gehouden.

Reeds nu kan worden medegedeeld, dat voorgesteld zal worden de contributie voor den Kring vast te stellen op f 1.25 per jaar voor leden, f 2.50 voor niet-leden van het Genootschap.

In die vergadering kan dan reeds dadelijk met de werkzaamheden worden begonnen door middel van eenige korte inleidende voordrachten. Mochten er onder onze leden zijn, die een phaenologisch onderwerp wenschen in te leiden, dan worden zij verzocht dit terzelfder tijd mede te deelen.

De agenda der oprichtingsvergadering met opgave van localiteit, datum en aanvangsuur zal bij voldoende deelname zoo spoedig mogelijk, in elk geval vóór het einde van Mei, worden gezonden.

T. A. C. Schoevers.

Nassauweg 28, Wageningen.